

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

EYLÜL 2021
Sayı 101

İÇİNDEKİLER

Yönetici Özeti-Küresel Ekonomi	1
Yönetici Özeti-Türkiye Ekonomisi	2
Küresel Ekonomideki Gelişmeler	3
Dünya Ekonomisi	3
ABD	4
EURO BÖLGESİ-AB	4
Almanya	5
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Hindistan	7
Güney Kore	8
Brezilya	8
Rusya	9
İmalat PMI İncelemesi - Ağustos 2021	10
Döviz Kurları İncelemesi - Ağustos 2021	11
Teknoloji ve İnovasyon Gündemi	12
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	13
Büyüme - 2021 II. Çeyrek	13
Enflasyon - Temmuz 2021	14
Sanayi Üretim Endeksi - Haziran 2021	15
Kapasite Kullanım Oranı - Temmuz 2021	16
Güven Endeksleri ve Bütçe	17
Hane Halkı İşgücü Verileri - Haziran 2021	18
Ödemeler Dengesi - Haziran 2021	19
Dış Ticaret Verileri - Haziran 2021	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	21
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	22
İhracatta Yeni Rotalar: Finlandiya	23

KÜRESEL EKONOMİ YÖNETİCİ ÖZETİ

KÜRESEL

- Makroekonomik küresel görünüm, en kötünün geride kaldığına işaret ediyor ama farklı ekonomiler arasındaki bölgesel ayrışmalar da devam ediyor. Gelişmiş ekonomilerin çoğunun 2021 3. çeyrek veya yılsonu itibarıyla pandemi öncesi düzeye erişeceği öngörüldürken; gelişmekte olan ekonomilerdeki kayıpların onarılmasının ise 2025'i bulması bekleniyor.
- Birleşmiş Milletler, güncel olarak yayınladığı 2021 Ticaret ve Kalkınma Raporu'nda küresel ekonominin 2021'de %5,3 ile son 50 yılın en hızlı büyümesini kaydedeceğini, 2022 büyümesinin ise yavaşlayarak %3,6 düzeyinde gerçekleşeceğini açıkladı.
- Küresel gıda fiyatları, 2 aylık düşüşün ardından tekrar artışa geçerek Ağustos ayında aylık bazda %3,1, yıllık bazda ise %33 oranında yükseldi. Fiyatların kış aylarında daha da artabileceği düşünülüyor.

GELİŞMİŞ EKONOMİLER

- **ABD** ekonomisinin 2. çeyrekte piyasa beklentilerinin altında büyümesi sebebiyle, Goldman Sachs, 2021 büyüme beklentisini %6'dan %5,7'ye indirdi. Tüketicilerin öngörülerden daha az harcama yapması da aşağı yönlü revizyonda etkili oldu.
- **Euro Bölgesi**'nde imalattaki toparlanma güçlenerek devam ediyor. Bölgede sanayi üretimi, Temmuz'da aylık bazda %1,5, yıllık bazda ise %7,7 oranında arttı.
- **Almanya**'da tüketici enflasyonu Temmuz'daki %3,8 düzeyinden Ağustos'ta 0,1 puan artışla %3,9 oranına çıktı ve Aralık 1993'ten beri en yüksek düzeyinde kalmaya devam etti. Piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşen enflasyonda, enerji fiyatlarının yıllık bazda %12,6 oranında artması etkili oldu.
- **İngiltere**'de enflasyonist baskılar gündemde tartışma konusu oluyor. Ülkede tüketici enflasyonu Temmuz'da %2 artmasının ardından Ağustos'ta %3,2 oranında artarak piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti ve son 9 yılın en hızlı yükselişi kaydedildi.
- **Japonya**'da aşılama çalışmalarının hız kazanması ve kısıtlamaların sonlandırılacağına yönelik beklentiler, piyasalarda ekonomiye yönelik iyimserliği güçlendiriyor. Söz konusu iyimserlik algısının etkisiyle, son çeyrekte ekonomik performansın beklentilerin üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor.

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

- **Çin**'de vaka artışlarının etkisiyle ekonomideki yavaşlama işaretleri devam ediyor. Ağustos'ta sanayi üretimi %5,3 artışla piyasa beklentilerin altında kaldı ve son bir yılın en yavaş büyümesini kaydetti.
- **Hindistan**'da toparlanmanın önemli bir göstergesi olarak, ihracat yükselişini sürdürüyor. Mart ayından beri artış ivmesinde olan ihracat, Ağustos'ta %46 gibi dikkat çekici bir artışla 33,4 milyar Dolar düzeyine yükseldi.
- **Güney Kore** de, yüksek ihracat performansı ile gündeme geldi. Ağustos'ta da artışını sürdüren ihracat yıllık %35 yükseldi. Küresel çip krizi sebebiyle, çip ve yarı iletkenlere artan talep Güney Kore'nin ihracatını olumlu etkiliyor.
- **Brezilya**'da son 91 yılın en kurak dönemi geçirilmesi sebebiyle gıda ve enerji maliyetleri giderek artıyor.
- **Rusya**'da, enflasyon Temmuz'da %6,5 oranında artmasının ardından, Ağustos'ta yıllık bazda %6,7'ye yükselerek son 5 yılın en yüksek düzeyine çıktı. Alt kalemler bazında gıda fiyatlarının %7,7 artması dikkati çekti.

TÜRKİYE EKONOMİSİ YÖNETİCİ ÖZETİ

Büyüme (2021-II. Çeyrek)

GSYİH yıllık %21,7 büyüdü.

İmalat sanayi yıllık %43,4 büyüdü.

Enflasyon (Ağustos 2021)

TÜFE yıllık %19,25, aylık %1,12 arttı.

Yİ-ÜFE yıllık %45,52, aylık %2,77 arttı.

Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz 2021)

Toplam Sanayi %8,7 arttı.

İmalat Sanayi %7,9 arttı.

Kapasite Kullanım Oranı (Ağustos 2021)

Bir önceki aya göre 0,4 puan artarak %77,1 oldu.

İşgücü Verileri (Temmuz 2021)

İşsizlik Oranı; %12,0

İşsiz sayısı; 3 milyon 902 bin kişi oldu.

Dış Ticaret (Temmuz 2021)

İhracat %10,2 artarak 16,4 milyar \$

İthalat %16,8 artarak 20,7 milyar \$

Dış Tic. Açığı %51,3 artarak -4,3 milyar \$ olarak gerçekleşti.

Güven Endeksleri (Ağustos 2021)

Reel Kesim Güveni 0,9 puan azalarak 113,9

Tüketici Güveni 1,3 puan azalarak 78,2

Ekonomik Güven 0,7 puan artarak 100,8 seviyesinde gerçekleşti.

Cari Denge (Temmuz 2021)

2021 yılı Temmuz ayında 683 milyon Dolar , Yıl genelinde 27,8 milyar Dolar oldu.

Bütçe Dengesi (Ağustos 2021)

Bütçe; 40 milyar 837 milyon TL fazla verdi.

PMI&CDS (Ağustos 2021)

İmalat PMI aylık 0,1 puan artarak 54,1 oldu.

CDS aylık 363,61 puan düzeyinde gerçekleşti.

27 Eylül 2021 itibarıyla 423 düzeyinde seyrediyor.

Faiz Oranı

Politika Faizi %18 seviyesine indirildi.

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

Küresel ekonomideki makroekonomik görünüm, en kötünün geride kaldığını göstermekle birlikte, farklı ekonomiler arasındaki bölgesel ayrışmalar devam ediyor. Toparlanmanın temel itici gücü gelişmiş ekonomilerde imalat sanayinin güçlenmesi oldu. Ekonomilerin çoğunun 2021 3. çeyrek veya yılsonu itibarıyla pandemi öncesi düzeye erişeceği öngörülürken; Arjantin ve Güney Afrika başta olmak üzere gelişmekte olan ekonomilerdeki kayıpların onarılmasının ise 2025'i bulması bekleniyor. Bununla birlikte, pandemi sürecinde uygulanan genişletici mali politikalar ve sağlanan teşvikler, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilerde enflasyonist baskı yaratmaya devam ediyor ve enflasyonun uzun vadede süreceği şüphesi uyandırıyor.

Birleşmiş Milletler, güncel olarak yayınladığı 2021 Ticaret ve Kalkınma Raporu'nda küresel büyüme ve para politikaları üzerine değerlendirmelerde bulunarak beklentilerini aktardı. Rapora göre, küresel ekonomi 2021'de %5,3 ile son 50 yılın en hızlı büyümesini kaydederken, 2022'de ise yavaşlayarak %3,6 düzeyinde gerçekleşecek. Bununla birlikte, küresel ekonomideki toparlanmanın düzensiz olduğu ve gelişmiş-gelişmekte olan ekonomiler arasındaki ayrışmanın güçlendiği görüşünü, BM de söz konusu raporda teyit etti. Ayrıca, gelişmiş ülkelerde de zengin ve yoksul arasındaki ayrımın güçlendiği yorumu da dikkat çekti. Rapora göre, 2025 yılına kadar gelişmekte olan ekonomiler, pandemi öncesi toplam milli gelir düzeylerinin 12 trilyon Dolar aşağısında kalmaya devam edecekler. Söz konusu ayrışma ve dengesiz toparlanmanın ise pek çok sosyal ve politik sorunu beraberinde getirebileceği düşünülüyor.

Küresel gıda fiyatları, 2 aylık düşüşün ardından Ağustos ayında aylık bazda %3,1, yıllık bazda ise %33 oranında yükseldi. Bu bağlamda, ekonomistlerin küresel gıda fiyatlarındaki Haziran ve Temmuz aylarındaki düşüşün konjonktürel olduğu ve fiyatlarda tekrar yükseliş başlayacağı görüşü teyit edilmiş oldu. Ağustos ayındaki yükselişte şeker, bitkisel yağlar ve tahıl alt endekslerindeki yükselişler etkili oldu. Diğer kalemlerdeki artışa karşın, süt ve süt ürünleri fiyatlarında ise hafif bir gerileme görüldü. Büyük ihracatçı ülkelerdeki hasatlarda azalış yaşanacağına dair öngörüler, tahıl fiyatları başta olmak üzere gıda fiyatlarındaki artışın devam edeceğine işaret ediyor.

Küresel ekonominin gidişatı ile ilgili bir diğer önemli fiyat göstergesi olan Brent petrol fiyatı da yükselişe geçerek 75,6 Dolar'a çıktı ve son 2 ayın en yüksek düzeyini gördü. Petrol fiyatlarının yükselişinde, ABD ham petrol ve benzin stoklarında düşüş yaşanması etkili oldu. Bununla birlikte, ABD'de kasırga sezonunun başlaması ve üretimin sekteye uğrayabileceği endişeleri de petrol fiyatlarının yükselmesine sebep oluyor. Yılın son çeyreğinde, petrol talebinin artacağına yönelik beklentilerin etkisiyle, petrol fiyatları bir miktar daha yükselmeye devam edebilir.

ABD

ABD ekonomisinin, yılın 2. çeyreğinde çeyreklik bazda

%6,5 büyümeyle piyasa beklentilerin altında kalması, yılsonu beklentilerinin de aşağı yönlü revize edilmesine sebep oldu. Güncel gelişmeleri değerlendiren Goldman Sachs, ABD 2021 büyüme beklentisini %6'dan %5,7'ye indirdi. Bununla birlikte, 2022 büyüme beklentisi ise çok hafif bir artışla %4,5'ten %4,6'ya çıkarıldı. Raporda 2021 büyüme beklentisinin düşürülmesinde, mevcut büyüme oranının beklentilerin altında kalmasının yanı sıra tüketicilerin, varyant haberleri sebebiyle daha önce tahmin edilenden daha az harcama yapacakları öngörüsü etkili oldu. Ancak, varyant haberlerine rağmen kısıtlamaların geri gelmemesi, harcama eğilimlerinin tekrar yukarı yönlü ivmelenmesini sağlayabilir.

Tüketici harcamalarının gerilemesinde, varyant endişeleriyle birlikte hanehalkı gelirlerinin gerilemesi de etkili oldu. Açıklanan güncel verilere göre, ABD'de medyan hanehalkı geliri, pandemi sebebiyle 2020'de yıllık bazda %2,9 azaldı. Söz konusu azalış, 2011'den bu yana istatistiksel olarak yaşanan ilk önemli düşüş olarak kayıtlara geçti. Bununla birlikte, ülkedeki resmi yoksulluk oranı 2020'de, yıllık bazda 1 puan artarak %11,4'e yükseldi ve böylece yoksul kişi sayısı 3,3 milyon kişi artışla 37,2 milyon kişiye ulaştı. Söz konusu veri, pandeminin gelir dağılımı adaletsizliğini artırdığını ve zenginle yoksul kesim arasındaki uçurumun derinleştiğini teyit eden önemli bir göstere olarak dikkat çekiyor.

ABD Hazine Bakanlığı yayınladığı Ağustos ayı bütçe dengesi raporunda, bütçe açığının Ağustos'ta yıllık bazda yaklaşık %15 azalarak 171 milyar Dolar düzeyinde gerçekleştiğini açıkladı. 173 milyar Dolar'lık açık verileceği şeklindeki piyasa beklentisinin hafif altında gerçekleşen veri, geçen yılın aynı ayında ise 200 milyar Dolar açık vermişti. Söz konusu azalışta bütçe giderlerinin, yıllık bazda yaklaşık %4 artarak 439 milyar Dolar'a çıkmasına karşın, bütçe gelirlerinin % 20 artışla 268 milyar Dolar'a yükselmesi etkili oldu. Pandemi sürecinde sağlanan teşviklerin geçen yıl yarattığı bütçe açıklarından sonra, bu yıl bütçe açığının giderek azalacağı öngörülmüyor.

**Sanayi Üretimi
(Ağustos 2021)**
%5,9

**GSYİH
(2021-II)**
%12,2

**Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)**
%5,3

**İşsizlik Oranı
(Ağustos 2021)**
%5,2

EURO BÖLGESİ - AB

Euro Bölgesinde imalattaki toparlanma

güçlenerek devam ediyor. Bölgede sanayi üretimi Temmuz'da aylık bazda %1,5, yıllık bazda ise %7,7 oranında arttı. Alt kalemler bazında incelendiğinde; yıllık bazda ara malları üretiminde %11,2, dayanıklı olmayan tüketim malları üretiminde %10,1, dayanıklı tüketici malları üretiminde %8,9 artış kaydedildi. Enerji üretimi ise yıllık bazda %1 artmasına karşılık, aylık bazda %0,6 oranında düştü. Sanayi üretimini en çok artıran ülkeler; Belçika, İrlanda ve Litvanya oldu.

**Sanayi Üretimi
(Temmuz 2021)**
%7,7

**GSYİH
(2021-II)**
%13,7

**Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)**
%3,0

**İşsizlik Oranı
(Temmuz 2021)**
%7,6

Bir diğer önemli makroekonomik göstere olarak ticaret dengesi fazlası, Temmuz'da aylık %22,7 oranında gerilemeye karşın 20,7 milyar Euro fazla vermeye devam etti. Euro Bölgesi ihracatı Temmuz'da yıllık % 11,4 artışla 206 milyar Euro'ya yükselirken, ithalat ise %17,1 artışla 185,3 milyar Euro'ya yükseldi. Çin, ABD ve İngiltere AB'nin en büyük ticaret partnerleri olmaya devam etti.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) faiz oranlarını 2025'e kadar sabit tutmasını, tahvil alımlarının ise en az 2024'e kadar devam etmesini beklediğini açıkladı. Fitch, Euro Bölgesi kısa vadede enflasyonist baskıların etkili olduğunu, orta ve uzun vadeli enflasyon görünümünün zayıf kalmaya devam ettiğini belirtti.

ALMANYA

Almanya'da tüketici enflasyonu Temmuz'daki %3,8 düzeyinden Ağustos'ta 0,1 puan artışla %3,9 oranına çıktı ve Aralık 1993'ten beri en yüksek düzeyinde kalmaya devam etti. Piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşen enflasyonda, enerji fiyatlarının yıllık bazda %12,6 oranında artması etkili oldu. Diğer taraftan, gıda fiyatları %4,6 oranında artış kaydetti. Almanya'daki enflasyonun, Avrupa Merkez Bankası hedefinin üzerinde seyretmesi de bir diğer dikkat çeken detay oldu.

Ekonomistler enflasyonun yüksek kalmasında KDV indirimlerinin sona ermesinin, tedarik darboğazlarının ve ham madde fiyatlarının artmasının etkili olduğunu belirtti. Almanya Merkez Bankası (Bundesbank), güncel ekonomik gelişmeleri değerlendirerek, enflasyonist baskının arttığına dikkat çekti. Özellikle, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) aşırı hızlı enflasyon riskini göz ardı etmemesi gerektiğini belirten Bundesbank, maliyetlerdeki fiyat artışlarının ücretlerde yükselişe yol açması durumunda enflasyonun ECB tahminlerini aşma riski altında olduğunu da ifade etti. Artan enflasyonun kısa vadeli bir görünüme sahip olsa da, ne kadar kalıcı olacağını önemli bir belirsizlik olduğunu belirten Bundesbank, yukarı yönlü risklerin ağır bastığına işaret ederek, temkinli olunması gerektiğini belirtti.

Almanya'da 26 Eylül'deki seçimle Merkel'in şansölyelik görevine veda edecek olması bir diğer önemli gündem maddesi olarak dikkat çekiyor. Merkel, görev yaptığı süre boyunca başarılarıyla ve özellikle pandemi sürecini temkinli bir şekilde yürütmesiyle, öne çıktı. Görev değişikliği ve diğer muhtelif risklerin etkisiyle Almanya Ekonomi ve Enerji Bakanlığı, son çeyrekte ekonominin yavaşlamasını bekliyor.

İNGİLTERE

Diğer pek çok ülkede olduğu gibi İngiltere'de de enflasyonist baskılar gündemde tartışma konusu oluyor. Ülkede tüketici enflasyonu Temmuz'da %2 artmasının ardından Ağustos'ta %3,2 oranında artarak piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti ve son 9 yılın en hızlı yükselişi kaydedilmiş oldu. Enflasyon artışında özellikle gıda, akaryakıt, enerji ve ikinci el otomobil fiyatlarındaki artışlar etkili oldu. Ayrıca, geçen yıl sunulan pandemi desteklerinin şu an olmaması ve tam açılmayla birlikte harcama eğilimlerinin artması da, enflasyonu destekledi.

Söz konusu artan enflasyonist baskıya rağmen, İngiltere Merkez Bankası (BoE) yıllık enflasyon hedefini %2 düzeyinde tutmaya devam ediyor. Bununla birlikte, BoE'nin gelecek yıl Batı dünyasında ilk faiz artıran büyük merkez bankası olması bekleniyor. Ekonomistlerin artan enflasyonist baskılar sebebiyle, iki faiz artırımı beklemeye başlamaları da bir diğer dikkat çeken detay oldu.

İngiltere Hükümeti, vergi mükelleflerinin ulusal sigorta katkılarına %1,25 artış yapılmasını öngören tasarımı kabul etti. Hükümet, sağlık ve sosyal bakım vergisi olarak tanımlanan yeni vergiyle yıllık tahmini 12 milyar Sterlin ek gelir elde edileceğini ve bunun pandemi sebebiyle hastanelerde artan bekleme sürelerinin azaltılması için kullanılacağını belirtti.

Sanayi Üretimi
(Temmuz 2021)
%5,7

GSYİH
(2021-II)
%9,2

Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)
%3,9

İşsizlik Oranı
(Temmuz 2021)
%3,6

Sanayi Üretimi
(Temmuz 2021)
%3,8

GSYİH
(2021-II)
%22,2

Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)
%3,2

İşsizlik Oranı
(Temmuz 2021)
%4,6

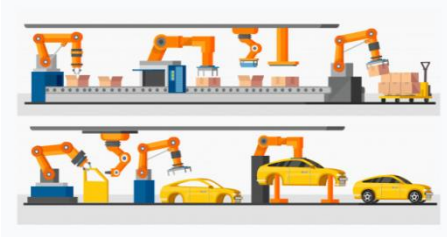
JAPONYA

Japonya'da, aşılama çalışmalarının hız kazanması ve kısıtlamaların sonlandırılacağına yönelik beklentiler, piyasalarda ekonomiye yönelik iyimserliği güçlendiriyor. Hükümet, Japon nüfusunun yüzde 50'sinden fazlasının tam olarak aşılandığını açıkladı. Böylece, Japonya aşılama oranında ABD ve AB gibi küresel liderlere yaklaşmış oldu. Söz konusu iyimserlik algısının etkisiyle, son çeyrekte ekonomik performansın beklentilerin üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor.

Japonya'da sanayi üretimi Temmuz'da aylık %1,5 oranında azalmasına karşın, yıllık bazda %11,6 oranında artış kaydetti. Beklentilere uyumlu gerçekleşen sanayi üretimi endeksinde, stok oranının %13 azalması etkili oldu. Bununla birlikte, ülkenin kapasite kullanım oranının Haziran'da %6,2 düzeyinden Temmuz'da %-3,4 ile negatif düzeye gerilemesi de konjonktürel olarak dikkat çeken önemli bir detay oldu.

Japonya'da makroekonomik verilerin güçlü görünümünün yanı sıra finansal piyasalar da güçlü bir görünüm sergiliyor. Güncel işlem hacimleri doğrultusunda Tokyo Nikkei Borsası, son 31 yılın zirvesine ulaştı ve 1990'dan beri en yüksek düzeylerini gördü. Borsanın yükselmesinde, küresel ölçekteki iyileşme göstergelerinin yanında, ülkede yaşanacak olan başbakan değişikliğinin yarattığı iyimserlik de etkili oldu. Yatırımcıların küresel piyasalarda yüksek seyreden risk iştahı da borsadaki alımları ve işlem hacmini destekliyor.

**Sanayi Üretimi
(Temmuz 2021)
%11,6**

**GSYİH
(2021-II)
%7,5**

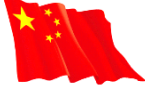
**Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)
%-0,4**

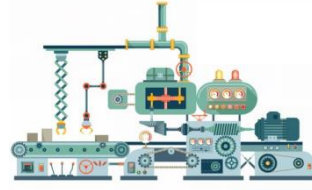
**İşsizlik Oranı
(Temmuz 2021)
%2,8**

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

ÇİN

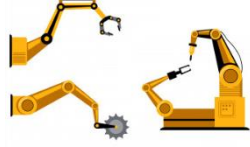

Çin'in kaydettiği hızlı büyüme seyrinden sonra ekonomideki yavaşlama işaretleri devam ediyor. Ağustos'ta sanayi üretimi %5,3 artışla piyasa beklentilerin altında kaldı ve son bir yılın en yavaş büyümesini kaydetti. Benzer doğrultuda, perakende satışlar da %2,5 oranında artışla, son bir yılın en düşük büyümesini kaydetti. Söz konusu azalışların etkisiyle, tüketici harcamaları da keskin bir şekilde daraldı. Ekonomistler tedarik zinciri darboğazların, çip ve yarı iletken krizinin, çevreyi kirleten endüstrilerdeki kısıtlamaların ve emlak sektöründeki baskıların Çin'deki ekonomik faaliyetleri yavaşlattığını belirtiyor. Ayrıca, Evergrande Krizi olarak nitelendirilen, Çin merkezli lider emlak şirketi Evergrande'in finansal olarak zor durumda ve iflasın eşiğinde olduğuna dair haberler, Çin'in yanı sıra küresel piyasalarda da ciddi bir satış dalgasını beraberinde getirdi.

Sanayi Üretimi
(Ağustos 2021)
%5,3

GSYİH
(2021-II)
%7,9

Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)
%0,8

İşsizlik Oranı
(Ağustos 2021)
%5,1

Çin'de tüketici enflasyonu, Temmuz'da yıllık bazda %1 artmasının ardından Ağustos'ta yıllık bazda %0,8 artışla piyasa beklentilerinin altında kaldı. Küresel gıda fiyatlarının artışa geçmesine rağmen, Çin'deki gıda fiyatları yıllık bazda %4,1 oranında geriledi. Gıda dışı fiyatlar ise %1,9 oranında artarak, enflasyonun temel gerekçesi oldu. Gıda ve enerji fiyatlarının seyri, Çin'in gelecek dönem enflasyon verileri üzerinde etkili olmaya devam edecek. Çin'de ülke genelinde makro ekonomik görünümdeki bozulmaya karşın, işsizlik oranı Ağustos'ta %5,1 düzeyinde sabit kaldı. Ancak, son çeyrekte kaydedilecek gelişmeler ve belirsizliklerin derinleşmesi, işsizlikte de belirgin bir artışa sebep olabilir.

HİNDİSTAN

Hindistan'da da diğer pek çok ülkede olduğu enflasyonist baskı, piyasalarda belirsizliğe sebep oluyor. Ülke genelinde enflasyon Temmuz'da %11,2 düzeyinden Ağustos'ta %11,4 düzeyine yükseldi. Enflasyondaki yükselişte; gıda, enerji ve tekstil sektörü fiyatlarındaki yükselişler etkili oldu. Enflasyona ve piyasalara dair gelişmeleri değerlendiren Hindistan Merkez Bankası, pandeminin en kötü ekonomik etkilerinin geride kalmakla birlikte, ihtiyaç duyuldukça piyasalara likidite sağlanmaya devam edileceğini, bunun da kısa vadede enflasyonun yüksek seyirde kalmaya devam etmeye sebep olacağını açıkladı. Merkez Bankası'nın öngörülerine göre 2024 mali yılında, enflasyonist baskının azalarak %4'e gerilemesi bekleniyor.

Sanayi Üretimi
(Temmuz 2021)
%11,5

GSYİH
(2021-I)
%1,6

Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)

%11,4

İşsizlik Oranı
(Temmuz 2021)

%7,0

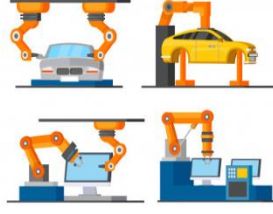
Hindistan'da toparlanmanın önemli bir göstergesi olarak, ihracat yükselişini sürdürüyor. İhracat Ağustos'ta %46 gibi dikkat çekici bir artışla 33,4 milyar Dolar düzeyine yükseldi. İhracatın Mart'tan beri 30 milyar Dolar'ın üzerinde seyretmeye devam etmesi, ekonomiye destek sağlıyor. Yine Ağustos'ta ithalat ise yıllık %52'lik artışla 47,1 milyar Dolar düzeyine yükseldi. Böylece, ticaret açığı 13,8 milyar düzeyinde gerçekleşti.

Hindistan ekonomisinin toparlanmasıyla ilgili bir diğer önemli gösterge, sanayi üretimindeki gelişmeler oldu. Sanayi üretimi Temmuz'da %11,5 oranında artış kaydetti. Alt kalemler bazında, özellikle madencilik sektörü üretiminin %19,5 oranında artması etkili oldu. Böylece, tam kapanma sürecinde %57'ye varan oranda daralan sanayi üretimi, toparlanma sürecini teyit etmiş oldu.

GÜNEY KORE

Küresel çip krizi sebebiyle, çip ve yarı iletkenlere artan talep Güney Kore'nin ihracatını olumlu etkiliyor. Ülkenin son 10 aydır artan ihracatı, Ağustos'ta da artışını sürdürerek, yıllık %35 yükselişle, 53,2 milyar Dolar'a çıktı. Böylece, Temmuz'da %30 artan ihracat oranı, Ağustos'ta 5 puan daha yükselmiş oldu. İthalat ise Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 44 artarak 51,56 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. İthalatta artışın yüzde 46,7 olması bekleniyordu. Güney Kore'nin ticaret fazlası da ağustos ayında 880 milyon dolar olan beklentilerin çok üzerinde 1,67 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

**Sanayi Üretimi
(Temmuz 2021)**

%7,9

**İşsizlik Oranı
(Ağustos 2021)**

%2,8

**GSYİH
(2021-II)**

%5,9

**Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)**

%2,6

Güney Kore Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda faizlerde 25 baz puanlık artırım yaparak pandemi döneminde faiz artırımı yapan ilk gelişmiş ülke merkez bankası oldu. Üç yıl aradan sonra ilk kez faiz artırımına giden ülke, faiz oranını %0,75 düzeyine çıkardı. Beklentilere uygun olarak alınan karar sonrası, Güney Kore Wonu değer kazandı.

Güney Kore'deki güncel ekonomik gelişmeleri değerlendiren Fitch Ratings, ekonominin yılın ilk yarısında yüksek bir performans göstermekle birlikte, üçüncü çeyrek itibarıyla ivme kaybetmeye başladığını açıkladı ve 2021 büyüme tahminini 0,5 puan azalışla %4,5'ten %4,0'a revize etti. Güney Kore Hükümeti ise 2021 için %4,2 oranındaki büyüme tahmininde henüz bir revizyona gitmedi.

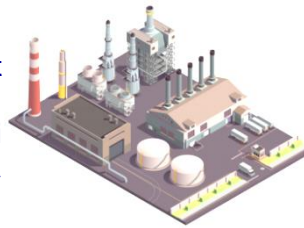
BREZİLYA

Enflasyonun keskin bir şekilde yükseldiği ülkelerden bir diğeri de Brezilya oldu. Ülkedeki enflasyon Ağustos'ta yıllık bazda %10'luk artışla çift haneye yükseldi ve son 21 yılın en yüksek değerini aldı. Söz konusu yükselişte, ülkedeki enerji fiyatlarının yükselmesi temel sebep oldu. Bununla birlikte, ülke genelinde yaşanan kuraklığın maliyetleri artırıcı etkisi de, ülkedeki enflasyonu artıran bir diğer sebep olarak dikkat çekiyor.

Kuraklık ve enerji fiyatlarındaki yükseliş, tüketicilerin enerji maliyetlerini de ciddi bir şekilde artırıyor. Meteoroloji uzmanları ülkenin son 91 yılın en kurak dönemini geçirdiğini açıklarken, tüketicilerin enerji tarifeleri Eylül'de ortalama %7 oranında arttı. Söz konusu, enerji krizinin ve maliyet artışının 2023'e kadar devam edeceği öngörülüyor.

Güncel gelişmeleri değerlendiren Brezilya Hükümeti, 2021 yılsonu enflasyon hedefini %5,9'dan %7,9'a revize etti. Bununla birlikte, ekonomik büyüme hedefinde ise bir revizyona gidilmeyerek %5,3 düzeyinde sabit tutuldu. 2022'de ise %2,5 oranında büyüme olacağı öngörülüyor. Ancak, artan enflasyonist baskıların ve enerji krizinin yarattığı belirsizlikler, büyüme öngörülerinde yeni revizyonlara gidilmesine sebep olabilir.

**Sanayi Üretimi
(Temmuz 2021)**

%1,2

**İşsizlik Oranı
(Haziran 2021)**

%14,1

**GSYİH
(2021-II)**

%12,4

**Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)**

%10,0

RUSYA

Rusya'da enflasyon, Temmuz'da %6,5 oranında artmasının ardından, Ağustos'ta yıllık bazda %6,7'ye yükselerek son 5 yılın en yüksek düzeyine çıktı. Alt kalemler bazında gıda fiyatlarının %7,7 artması dikkati çekti. Özellikle, şeker ve ayçiçek yağında %30'lara varan artışlar, gıda enflasyonu açısından önemli bir sorun teşkil ediyor. Enflasyonla ilgili gelişmeleri değerlendiren Rusya Merkez Bankası, enflasyon riskleriyle mücadele etmeye devam edileceğini açıkladı.

Rusya Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda politika faizini 25 baz puan artırarak %6,75 seviyesine çıkardı. Söz konusu faiz artırımını, küresel ekonomideki iyileşmeyle birlikte parasal genişleme politikalarının sonuna gelindiğini gösteren bir diğer gelişme oldu.

Buna rağmen, Rusya Merkez Bankası, çok hızlı sıkılaşmaya gitmenin yaratacağı muhtemel olumsuzluklar sebebiyle, piyasa beklentilerinden daha düşük bir faiz artırımına gitti. Enflasyon hedefini %4 düzeyinde koruyan Merkez Bankası önümüzdeki toplantılarda da faiz artırımının devam edeceğini sinyalini verdi.

**Sanayi Üretimi
(Ağustos 2021)**

%4,7

**GSYİH
(2021-II)
%10,1**

**Enflasyon Oranı
(Ağustos 2021)**

%6,7

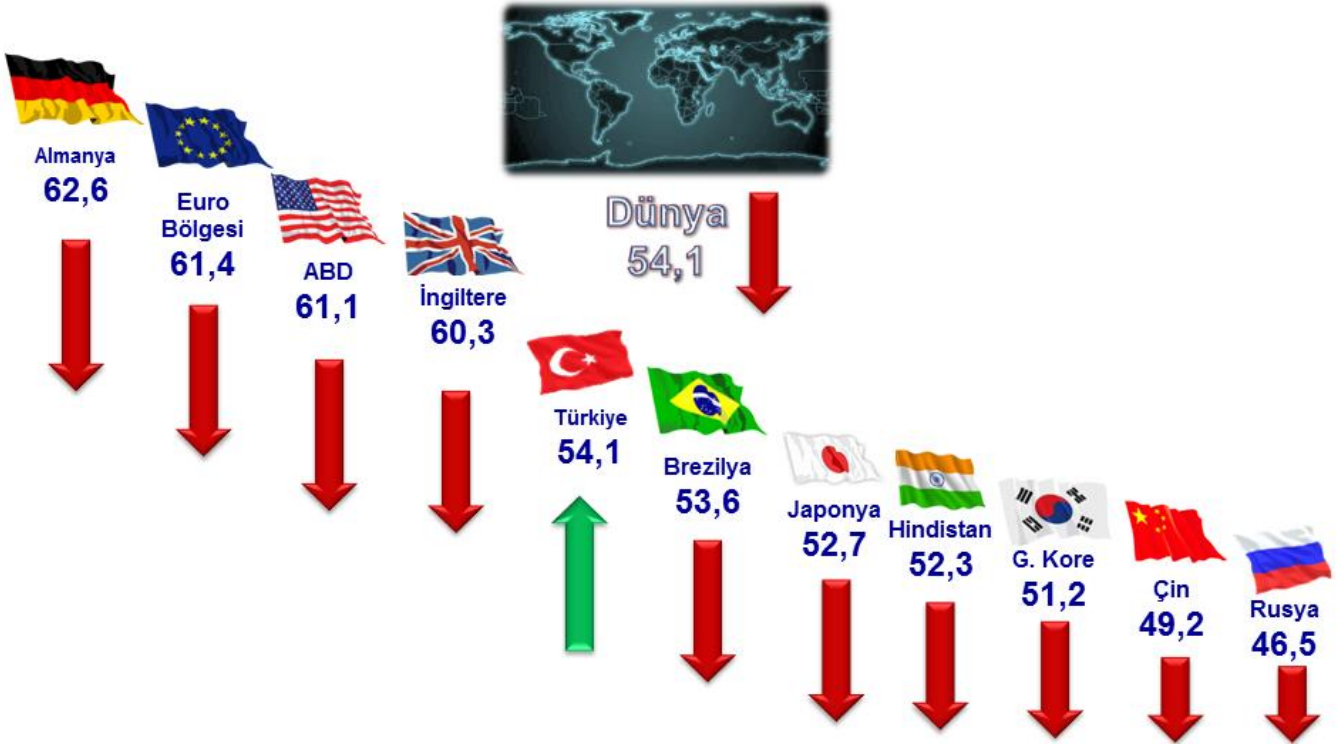
**İşsizlik Oranı
(Temmuz 2021)**

%4,5

Ülkelerin çeyrekler itibariyle verilen büyüme oranları, bir önceki yılın aynı dönemine göre baz alınmıştır.

İMALAT PMI ENDEKSİ (AĞUSTOS 2021)

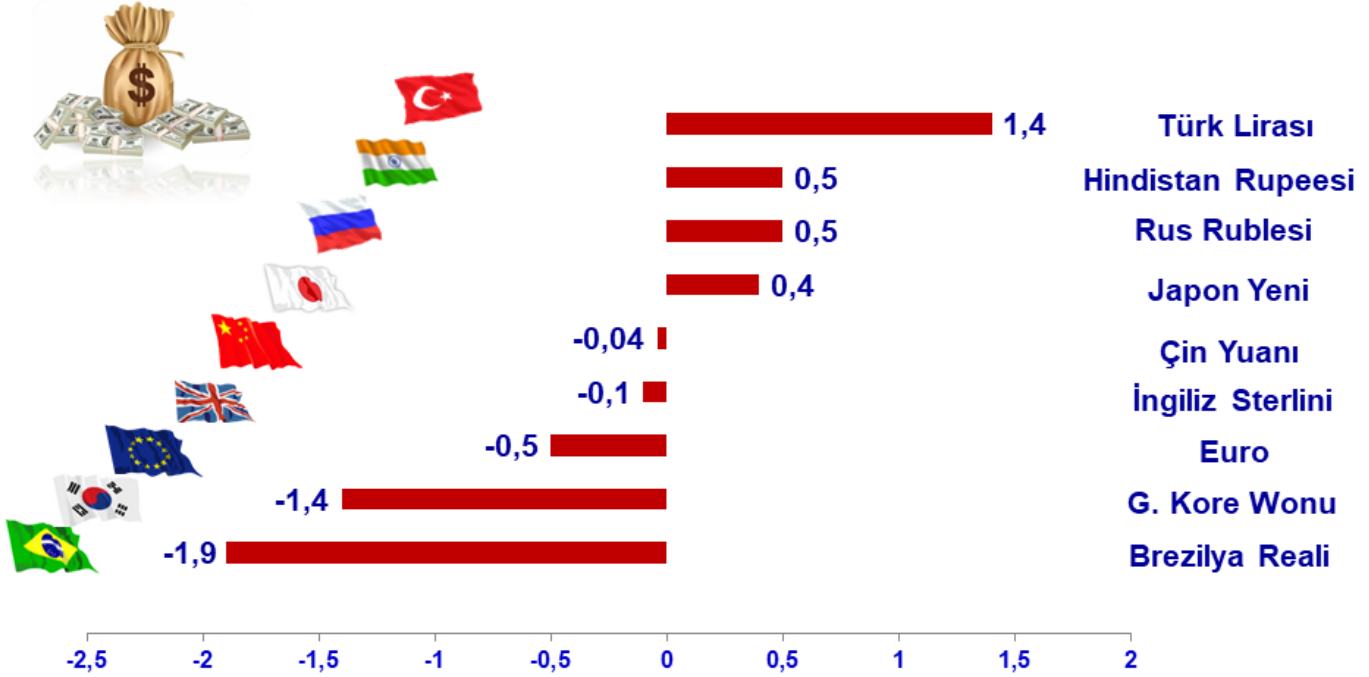
- Ağustos ayında imalat PMI endekslerinde, incelenen ülkelerin neredeyse tamamında düşüş kaydedildi. Düşüşe rağmen Almanya liderliğini korurken, ikinci sırada Euro Bölgesi, üçüncü sırada ABD yer aldı. İngiltere ise dördüncü sıradaki konumunu korudu.
- Çin'de, yeni vakaların endişesiyle imalat PMI endeksi düşüş kaydetmeye devam etti ve eşik düzeyin altına gerileyerek son 1.5 yılın en düşük değerini aldı. Çin haricinde Rusya da eşik düzeyin altında kaldı.
- Türkiye imalat PMI endeksi bir önceki aya göre 0,1 puan artışla 54,1 değerini aldı.

İmalat PMI (Purchasing Managers Index): İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURLARI (AĞUSTOS 2021)

- Ağustos ayında, Dolar bir önceki aya göre daha stabil bir seyir izledi. Gelişmekte olan ülkelerin para birimlerinden Türk Lirası, Hindistan Rupeesi ve Rus Rublesi, değer kazançlarıyla öne çıktı. Bununla birlikte, Japon Yeni de değer kazananlar arasında yer aldı.
- Çin Yuanı, İngiliz Sterlini ve Euro ise Dolar karşısında hafif miktarda değer kaybı yaşadı. İncelenen ülkeler içinde en çok değer kaybı ise Güney Kore Wonu'nda ve Brezilya Reali'nde görüldü.

*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

TEKNOLOJİ VE İNOVASYON GÜNDEMİ

ABD'de, sadece bir kum tanesi boyutunda olan dünyanın en küçük ve ilk uçan mikroçipi icat edildi. Yapay zeka teknolojisiyle donatılan mikroçip, Covid-19 gibi havada yayılan hastalıkları tespit etmek, su kirliliğini ölçmek ve nüfus gözetimi gibi kontroller için kullanılacak.

Dünyanın en büyük havacılık şirketlerinden Airbus, Kentsel Hava Taşımacılığı pazarına sunduğu uçan taksi modeli CityAirbus modelinin yeni versiyonunun tanıtımını yaptı. Sürücüsüz uçuşla 4 yolcu taşıma kapasitesine sahip olan araç, 80 kilometre menzil ve 120 kilometre hıza ulaşabilecek.

Küresel teknoloji lideri Apple, yapay zeka modüllerini ileri düzeye taşıyor. Yeni geliştirilen modüllerle, akıl sağlığı problemlerini tespit edebilen bir uygulama üzerinde çalışıldığı duyuruldu. Buna göre akıllı telefon ve saatler; depresyon ve demansa yol açabilen bilişsel gerileme gibi sorunları teşhis için kullanılacak.

Dünyanın en büyük hava temizleme istasyonu İzlanda'da açıldı. Havadaki karbondioksiti ve zararlı emisyonları emip, filtrelemeyi sağlayan yeni temizleme teknolojisi, iklim değişikliği ile mücadelede önemli bir adım olarak nitelendirildi.

ABD'li uzay mekiği ve roket üreticisi SpaceX, 60 yıllık insanlı uzay uçuşu tarihinde ilk kez, profesyonel astronotların desteğine ihtiyaç duymadan, turistik uzay gezisi organize etti. Gezi, 4 turistin katılımıyla dünya yörüngesinde 3 günlük tur gerçekleştirerek yapıldı.

BÜYÜME (2021 II. ÇEYREK)

Büyüme; 2021 yılı ikinci çeyrekte; piyasa beklentilerine paralel olarak yıllık bazda %21,7 oranında artış olarak gerçekleşti. 2021 yılı ilk çeyrek %7,2 ve 2020 yılı dördüncü çeyrek %6,2 olarak güncellendi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış bir önceki çeyreğe göre ise, %0,9 arttı

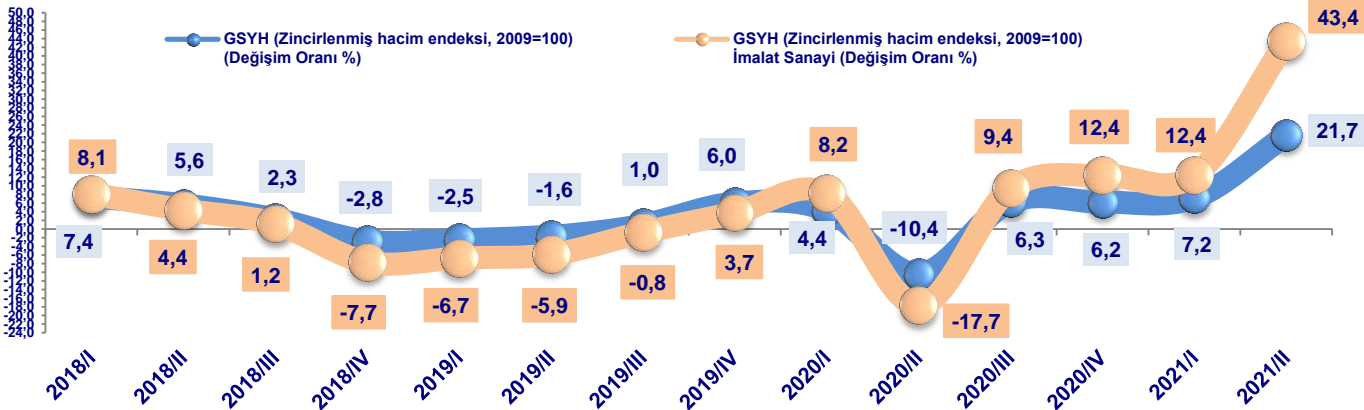
Dönem	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon \$)	Zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları			Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)
		Gelişme hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme hızı (%)	Gelişme hızı (%)			
2020	I	176.200	4,4	8,2	4,9	-0,6	-1,1
	II	152.585	-10,4	-17,7	-9,2	-5,9	-36,4
	III	196.582	6,3	9,4	8,4	22,6	-21,4
	IV	191.535	6,2	12,4	7,8	11,7	0,5
	Yıllık	716.902	1,8	3,2	3,2	7,2	-14,8
2021	I	188.455	7,2	12,4	0,7	12,4	3,0
	II	188.566	21,7	43,4	22,9	20,3	59,9

2021 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak hizmetler sektörü %45,8, sanayi sektörü %40,5, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %32,4, diğer hizmet faaliyetleri %32,3, bilgi ve iletişim faaliyetleri %25,3, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %8,5 ve gayrimenkul faaliyetleri %3,7, inşaat sektörü %3,1 ve tarım, orman ve balıkçılık sektörü %2,3 artarken, finans ve sigorta faaliyetleri %22,7 azaldı.

Tüketim harcamaları güçlü seyrini sürdürerek %22,9 ile özel ve %4,2 ile kamu tüketim harcamaları büyümeyi destekledi. Yılın ikinci çeyreğinde yatırım harcamaları %20,3 ile büyümeye önemli bir katkı sağladı. Bu katkı da, %12,2 ile inşaat ve %35,5 ile makine ve teçhizat yatırımları önemli rol oynadı.

İkinci çeyrekte ihracat güçlü büyüme performansı sergileyerek %59,9 ile büyümeye önemli bir katkı sağladı. Öte yandan ithalat %19,2 ile büyümeyi sınırlandırdı.

2021 yılı ikinci çeyrekte özel tüketim ve ihracatın desteklediği büyümede; imalat sanayi ve hizmetler sektörü öne çıktı. TCMB'nin sıkı para politikalarını sürdürmesi ve finansal istikrarı korumaya yönelik önlemler alması, büyümeyi sınırlandırıcı yönde baskılayacağı öngörülmektedir. Bunun yanı sıra önümüzdeki günlerde salgının seyri, küresel ölçekte uygulanacak para politikaları ve dış talebin büyümeye yön vermesi beklenmektedir.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

ENFLASYON (AĞUSTOS 2021)

Enflasyon oranı; 2021 yılı Ağustos ayında; yıllık TÜFE'de %19,25, Yİ-ÜFE'de %45,52 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre ise; TÜFE'de %1,12, Yİ-ÜFE'de ise %2,77 oranında artış kaydedildi..

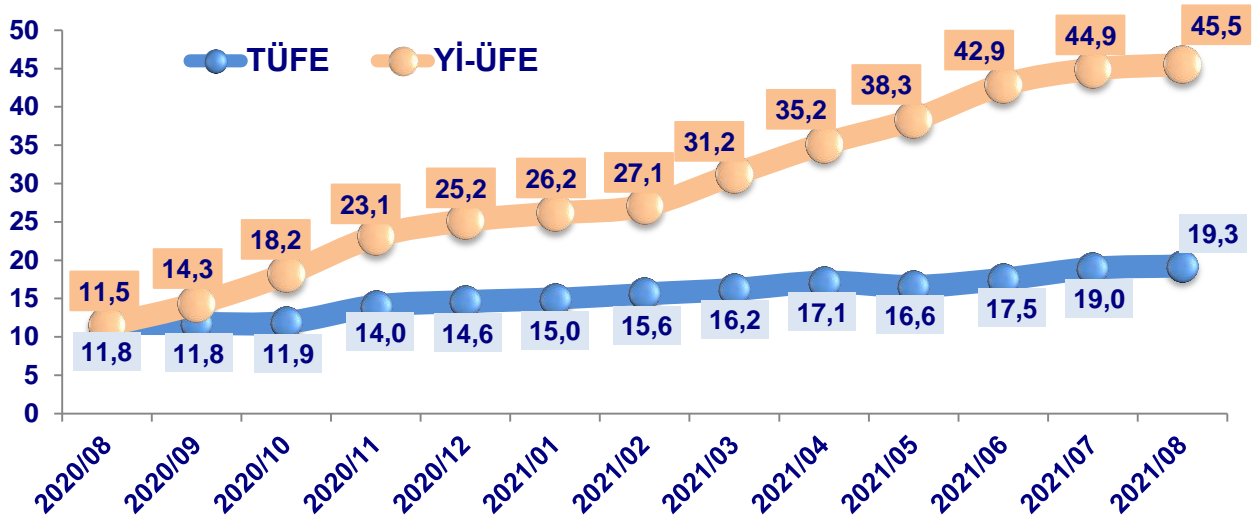
Ağustos	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Yıllık (%)	11,77	19,25	11,53	45,52	30,23	30,81
Aylık (%)	0,86	1,12	2,35	2,77	7,46	-0,92

2021 yılı Ağustos ayında TÜFE'de ana harcama gruplarına göre yıllık en düşük artış %1,79 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Bununla birlikte, %4,79 ile haberleşme, %7,47 ile giyim ve ayakkabı ve %10,75 ile eğitim en düşük artışın olduğu diğer gruplar olurken, %29,0 ile gıda ve alkolsüz içecekler, %22,91 ile ev eşyası ve %21,76 ile ulaştırma artışın en yüksek olduğu gruplar oldu.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmada; İzmir'de TÜFE yıllık bazda %19,26 oranında, aylık bazda %0,90 oranında arttı.

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %31,81, imalatta %45,37, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %48,39 ve su temininde %28,61 artış olarak gerçekleşti.

Yıllık Değişim Oranları (%)

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (TEMMUZ 2021)

S

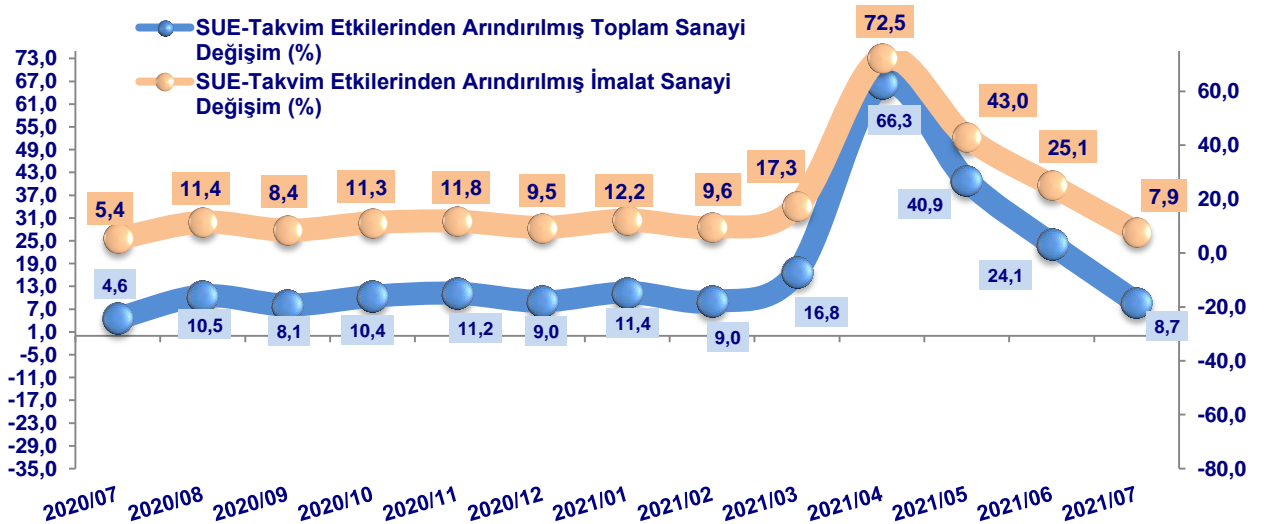
anayi üretim endeksi; 2021 yılı Temmuz ayında yıllık bazda %8,7 artarken, aylık bazda ise %4,2 azaldı.

TEMMUZ 2021	Arındırılmamış Yıllık (%)	Takvim Etkisinden Arındırılmış Yıllık (%)	Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Aylık (%)
Toplam Sanayi	-2,3	8,7	-4,2
Madencilik ve Taşocakçılığı	6,5	15,2	-1,8
İmalat Sanayi	-4,0	7,9	-5,0
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtım	7,9	11,7	4,5

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde; 2021 yılı Temmuz ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %15,2, imalat sanayi sektörü endeksi %7,9, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %11,7 arttı.

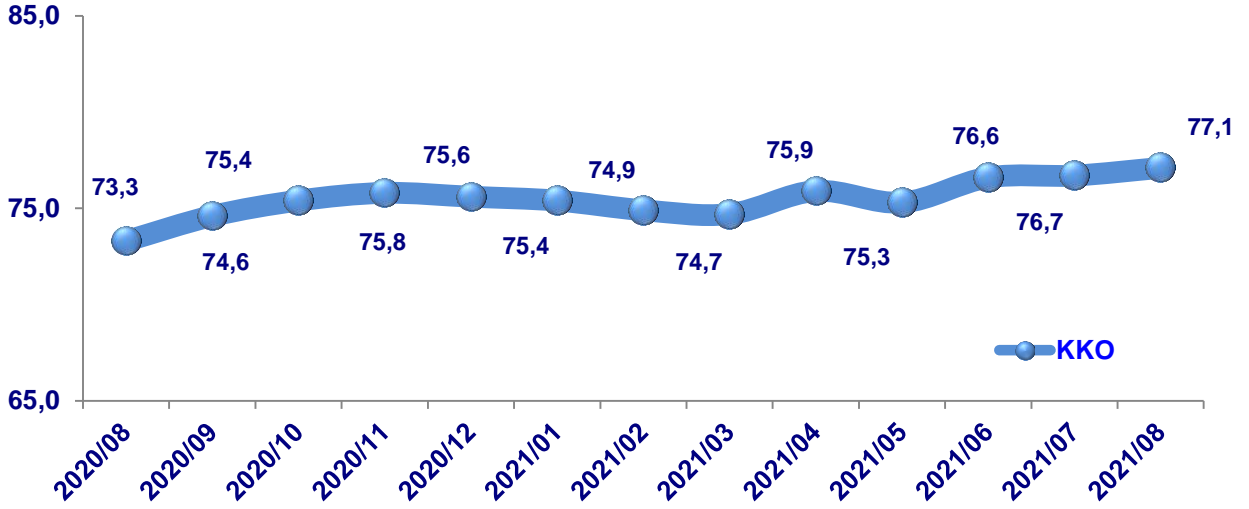
İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; Temmuz ayında yıllık en fazla artış, %21,8 ile ağaç, ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) imalatında gerçekleşti. Bu artışı %20,4 ile ana metal sanayi imalatı ve %20,3 ile içeceklerin imalatı izledi. Aynı dönemde imalat sanayi alt sektörlerinde %-24,2 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı, %-14,5 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı imalatı ve %-13,1 ile tütün ürünleri imalatı azalış kaydeden kalemler oldu.

Ana sanayi gruplarından Temmuz ayında bir önceki aya göre en fazla azalış; %-11,6 ile sermaye malı grubunda gerçekleşti.

KAPASİTE KULLANIM ORANI (AĞUSTOS 2021)

Kapasite Kullanımı; 2021 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 0,4 puan artarak %77,1 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) **%84,5**

Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı **%82,2**

Giyim eşyalarının imalatı **%81,3**

Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı **%80,3**

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

Diğer İmalatlar **%68,2**

Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı **%67,5**

Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı imalatı **%65,0**

Deri ile ilgili ürünlerin imalatı **%59,7**

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2020			
Ağustos	106,2	79,4	92,3
2020 Yıllık	98,2	81,0	88,8
2021			
Mayıs	110,3	77,3	92,6
Haziran	113,0	81,7	97,8
Temmuz	114,8	79,5	100,1
Ağustos	113,9	78,2	100,8

Kaynak: TÜİK, TCMB

Reel Kesim Güven Endeksi; 2021 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre, 0,9 puan azalarak 113,9 ile son 2 ayın ardından tekrar düşüş gösterdi.

Tüketici Güven Endeksi 2021 yılı Ağustos ayında 1,3 puan azalarak 78,2 ile azalışını sürdürdü.

Tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırıp birleştirilmesi ile oluşturulan Ekonomik Güven Endeksi, 2021 yılı Ağustos ayında, bir önceki aya göre, 0,7 puan artarak 100,8 değerine ulaştı. Ekonomik güven endeksindeki artış; reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2020 yılı Ağustos ayında 28 milyar 220 milyon TL fazla vermiş iken, 2021 yılı aynı döneminde 40 milyar 837 milyon TL fazla verdi. Bütçe gelirleri, Ağustos ayında %35 oranında artarak 146 milyar 539 milyon TL, bütçe giderleri ise %31,6 oranında artarak 105 milyar 703 milyon TL olarak kaydedildi. Geçen yıla göre Ocak-Ağustos döneminde bütçe dengesinde artış %66,2 oldu.

2021 yılı Ağustos ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %33,2 oranında artarak 131 milyar 121 milyon TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %34,5 oranında artarak 92 milyar 46 milyon TL olarak gerçekleşti.

Ayrıca, 2020 yılı Ağustos ayında 40 milyar 122 milyon TL, 2021 yılı Ağustos ayında 54 milyar 494 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

Milyon TL	Ağustos 2021	Oca.-Ağu. 2021	2021/2020 (Oca.-Ağu.) Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	105.703	910.142	19,5
Bütçe Gelirleri	146.539	872.635	34,1
Bütçe Dengesi	40.837	-37.507	66,2

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (TEMMUZ 2021)

İşsizlik oranı; 2021 yılı Temmuz ayında yıllık bazda 1,4 puan artış ile %12,0 oranında gerçekleşti. İstihdam edilen kişi sayısı 125 bin kişi, işsiz sayısı 506 bin kişi arttı. Toplam işsiz sayısı 3 milyon 902 bin kişi oldu.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

TEMMUZ	Toplam	
	2020	2021
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Milyon kişi)	62,6	63,7
İşgücü (Milyon kişi)	30,8	32,6
İstihdam (Milyon kişi)	26,4	28,7
İşsiz (Milyon kişi)	4,4	3,9
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	31,8	31,1
İşgücüne katılma oranı (%)	49,2	51,2
İstihdam oranı (%)	42,1	45,1
İşsizlik oranı (%)	14,4	12,0
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	17,0	13,9
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)*	25,6	23,1

* Çalışmayan ve eğitimde(örgün ve yaygın) olmayan gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

2021 yılı Temmuz ayında tarım dışı işsizlik oranı %13,9 olarak kaydedildi. Diğer taraftan, genç nüfusta işsizlik oranı %23,1 oranında, geniş tanımlı işsizlik oranı olan atıl işgücü oranı ise bir önceki aya göre 1,2 puanlık artışla %23,6 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı; erkeklerde %10,8, kadınlarda %14,4 oranında kaydedildi.

2021 yılı Temmuz döneminde istihdam edilenlerin %17,2'si tarım, %20,7'si sanayi, %6,0'ı inşaat, %56,2'si ise hizmet sektöründe yer aldı. Bir önceki aya göre, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 17 bin kişi, hizmet sektöründe 454 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 287 bin kişi ve inşaat sektöründe 60 bin kişi azaldı.

İSTİHDAMIN SEKTÖREL DAĞILIMI (Milyon kişi, 15+ yaş)

TEMMUZ 2021	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
TOPLAM	5,9	4,9	1,7	16,1	28,7

ÖDEMELER DENGESİ (TEMMUZ 2021)

Cari işlemler hesabı; 2021 yılı Temmuz ayında 683 milyon Dolar ile piyasa beklentileri üzerinde gerçekleşti. Cari açığıdaki bu ayki gerileme geçen yılın Ekim ayında bu yana en düşük seviye olarak kaydedildi. Dış ticaret açığındaki genişleme cari açığı sınırlandırırken, taşımacılık ve seyahat gelirlerindeki artışlar cari açığa iyileşmede etkili oldu. 12 aylık kümülatif cari açık 27,8 milyar Dolara gerileyerek son 11 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

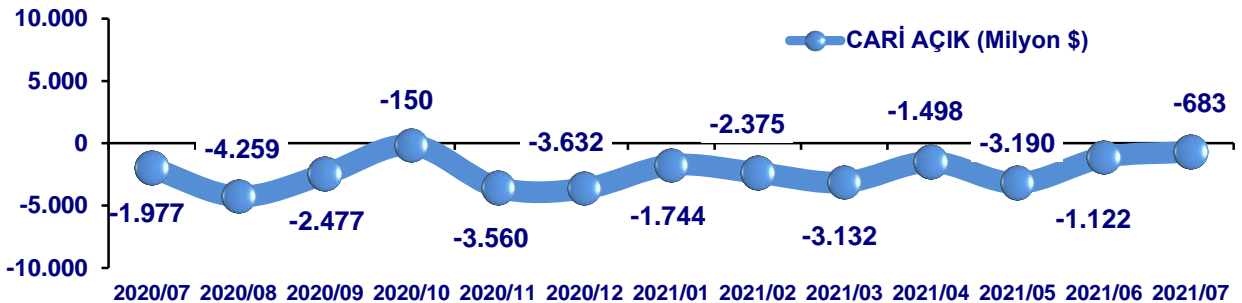
Milyon Dolar	Temmuz		Ocak-Temmuz		12 Aylık Kümülat.
	2020	2021	2020	2021	2021
CARİ İŞLEMLER HESABI	-1.989	-683	-23.215	-13.744	-27.832
SERMAYE HESABI	2	-19	-18	-38	-59
FİNANS HESABI	-1.888	1.816	-28.468	-5.758	-16.928
Doğrudan Yatırımlar (net)	-292	-1.030	-2.526	-3.579	-5.637
Portföy Yatırımlar (net)	597	-1.933	14.889	-3.885	-9.209
Diğer Yatırımlar (net)	-910	-1.921	-9.430	-12.258	-15.585
Rezerv Varlıklar (net)	-1.283	6.700	-31.401	13.964	13.503
Net Hata ve Noksan	99	2.518	-5.235	8.024	10.963

2021 yılı Temmuz ayında net doğrudan yatırımlar 1 milyar Dolar ile neredeyse son 3 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Portföy yatırımlarında 1,9 milyar Dolarlık sermaye girişi yaşandı.

Diğer yatırımlarda 1,9 milyar Dolarlık sermaye girişi kaydedildi.

2021 yılı Temmuz ayında rezerv varlıklarda 6,7 milyar Dolar artış gerçekleşti. 2021 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise, 14 milyar Dolara ulaştı. Temmuz ayında net hata ve noksan kaleminde 2,5 milyar Dolar ile sermaye girişi gerçekleşti. 2021 yılı Ocak-Temmuz döneminde 8 milyar Dolar kaydedildi.

Altın ithalatındaki daralma, turizm gelirlerinde iyileşme, güçlü ihracat performansı ve iç talep önümüzdeki günlerde cari dengede pozitif görünüm beklentisi yaratmaktadır. Bu dönemde dış ticaretteki genişlemenin de cari dengeyi desteklemeye devam edeceği öngörülmektedir.

DIŞ TİCARET VERİLERİ (TEMMUZ 2021)

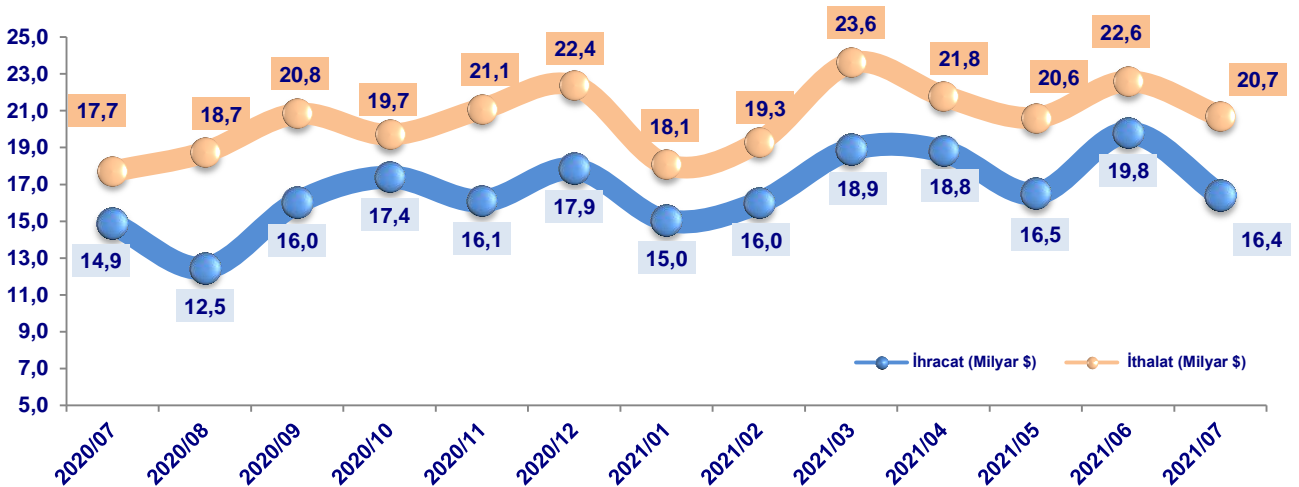
İhracat 2021 yılı Temmuz ayında, geçen yılın aynı ayına göre %10,2 artarak 16,4 milyar Dolar, ithalat %16,8 artarak 20,7 milyar Dolar olarak gerçekleşti. Aynı dönemde dış ticaret açığı -4,3 milyar Dolar oldu.

(Milyar Dolar)	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Temmuz 2020	89,9	-13,8	116,7	-3,9	-26,7	56,1	87,7	-6,9
Ocak-Temmuz 2021	121,3	34,9	146,8	25,8	-25,5	-4,7	111,5	27,1
Temmuz 2020	14,9	-6,3	17,7	-7,8	-2,8	-15,2	12,8	-11,1
Temmuz 2021	16,4	10,2	20,7	16,8	-4,3	51,3	16,1	25,7

2020 yılı Temmuz ayında %41,8 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2021 yılı Temmuz ayında %42,8'e yükseldi. AB'ye yapılan ihracat %12,8 oranında artarak 7,0 milyar Dolar, AB'den yapılan ithalat ise %2,8 oranında artarak 6,5 milyar Dolar olarak kaydedildi.

Fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi; "motorlu kara taşıtları (1,7 milyar \$)" olurken bu fasılı, "kazanlar, makinalar (1,5 milyon \$)", "demir ve çelik (1,4 milyar \$)", ve "örme giyim eşyası ve aksesuarı (938 milyon \$)" izledi. En yüksek ithalat yapılan fasıllar ise; "mineral yakıtlar, mineral yağlar (4,0 milyar \$)", "demir ve çelik (2,7 milyar \$)", "kazanlar, makinalar (2,3 milyar \$)" ve "elektrikli makina ve cihazlar (1,5 milyar \$)" oldu.

2021 yılı Temmuz ayında İzmir'in ihracatı yıllık bazda, %7,2 oranında artarak 1,1 milyar Dolar, ithalatı da %34,2 oranında artarak 853 milyon Dolar olarak gerçekleşti.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

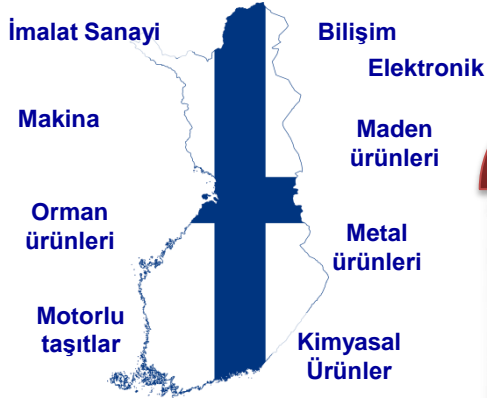
GÖSTERGE ADI	2018	2019	2020	SON VERİLER		
BÜYÜME				2020/IV	2021/I	2021/II
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	797	761	717	192	188	189
Kişi başı Milli Gelir (\$)	9.793	9.208	8.597	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	3,0	0,9	1,8	6,2	7,2	21,7
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	1,1	-2,3	2,1	12,4	12,4	43,4
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM				May.21	Haz.21	Tem.21
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,7	27,5	27,1	27,8	28,6	28,7
İstihdam Oranı (%)	47,4	42,9	42,9	43,8	44,9	45,1
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	3.537	4,2	4,4	4,2	3,4	3,9
İşsizlik Oranı (%)	11,0	12,7	13,4	13,2	10,6	12,0
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,9	14,6	15,3	15,1	12,3	13,9
ENFLASYON (%)				Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Yİ-ÜFE (yıllık)	33,6	7,4	25,2	42,9	44,9	45,5
YD-ÜFE (yıllık)	33,5	8,9	37,6	43,7	41,9	30,8
TÜFE (yıllık)	20,3	15,0	16,2	17,5	19,0	19,3
DIŞ TİCARET (Milyar \$)				May.21	Haz.21	Tem.21
İhracat	177	181	169	16,5	19,8	16,4
İthalat	231	210	219	20,6	22,6	20,7
Dış Ticaret Dengesi	-54	-30	-50	-4,1	-2,9	-4,3
Cari İşlemler Dengesi	-21,7	6,8	-37,2	-3,2	-1,1	-0,7
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				May.21	Haz.21	Tem.21
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	186	175	259	17,6	17,2	15,0
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	5.758	5.639	10.465	802	1.033	672
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR				May.21	Haz.21	Tem.21
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	6.774	5.878	5.675	256	460	1.036
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Bin Adet)				Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Kurulan Şirket Sayıları	121	109	133	12	8	11
Kapanan Şirket Sayıları	32	33	39	3	2	3
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)				Nis.21	May.21	Haz.21
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-174,5	-143,9	-122,9	-127,1	-131,6	-128,0
BORÇLANMA (Milyar \$)				2020-II	2020-III	2021-I
Dış Borç Stoku	442,6	434,2	450,1	429,5	435,1	448,4
Kamu	139,9	156,9	173,2	170,1	166,4	173,2
Özel	296,8	268,8	255,4	250,9	247,7	252,6
KREDİLER (Milyar \$)				May.21	2021/I	2021/II
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	223,6	188,8	173,5	175,5	170,3	174,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takov. Etk. Arındırılmış)				May.21	Haz.21	Tem.21
Toplam Sanayi (%)	1,3	-0,5	1,6	40,9	24,1	8,7
İmalat Sanayi (%)	1,2	-0,6	1,8	43,0	25,1	7,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)				Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Kapasite Kullanım Oranı	76,8	75,9	71,8	76,6	76,7	77,1
GÜVEN ENDEKSLERİ				Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Reel Kesim Güven Endeksi	101,4	100,4	98,2	113,0	114,8	113,9
Tüketici Güven Endeksi	87,8	79,7	81,0	81,7	79,5	78,2
Ekonomik Güven Endeksi	97,4	92,5	88,8	97,8	100,1	100,8
SANAYİ CİRO ENDEKSİ				May.21	Haz.21	Tem.21
Sanayi Ciro Endeksi	183,9	207,4	247,9	377,2	407,8	394,4
ELEKTRİK ENERJİSİ				Nis.21	May.21	Haz.21
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon (Mwh))	295,7	294,3	294,1	25,1	23,9	25,6
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon (Mwh))	233,6	229,6	233,4	20,5	19,5	20,9
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)				Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Bütçe Dengesi	-72,8	-124,7	-138,9	-25,0	-45,8	40,8
PROTESTOLU SENET				May.21	Haz.21	Tem.21
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	938	916	572	50	36	35
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.622	1.905	1.568	171	105	91
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)				May.21	Haz.21	Tem.21
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	589	542	195	-	30.934	12.087
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	181	173	66	-	5.525	1.064
BORSA VE DÖVİZ				Haz.21	Tem.21	Ağu.21
BIST 100 Endeksi	1.282	1.098	982	1.356	1.393	1.472
Dolar/TL	4,81	5,67	7,01	8,60	8,61	8,48
İmalat PMI Endeksi	48,0	47,5	50,0	51,3	54,0	54,1

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

GÖSTERGE ADI	2018	2019	2020	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
Nüfus (Bin)	4.320	4.367	4.395			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,3			
Nüfus Artış Hızı (‰)	9,5	10,8	6,3			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	14,7	13,9	5,5			
Net Göç Hızı (‰)	3,0	4,9	-			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.663	1.620	1.491			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,4	31,0	33,4			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	540	534	478			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,5	32,9	32,1			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	265	307	307			
İşsizlik Oranı (%)	13,8	16,0	17,1			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	14,6	17,1	18,1			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	8.103	8.430	-			
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	5,1	5,2	-			
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)						
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	2,3	3,5	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	59	62	75			
ENFLASYON (%)						
TÜFE (yıllık)	20,4	12,4	14,5			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	12.265	12.169	11.597			
İthalat	10.586	8.676	8.465			
Dış Ticaret Dengesi	1.120	2.730	3.132			
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,1	5,9	6,8			
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
Kapasite Kullanım Oranı	64	61	59			
PROTESTOLU SENETLER						
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	46.690	49.799	32.749			
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,0	5,4	5,7			
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	985	1.203	581			
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Belge Adedi	326	276	535			
Yatırım (Milyon TL)	13.120	5.692	12.205			
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	8,3	4,2	5,1			
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,9	5,4	5,5			
MALİ / FİNANS						
Bütçe Gelir/Gider	4,6	4,3	4,4			
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	12,0	12,5	11,5			
BANKACILIK						
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	110,5	105,4	102,4			
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,8	5,7	5,8			
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,0	5,1	5,2			
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER						
Kurulan Şirket Sayısı	4.977	5.098	6.274			
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	5,8	6,1	6,2			
Kapanan Şirket Sayısı	799	904	939			
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,9	6,1			
MARKA-PATENT SAYISI						
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	5.460	4.585	5.348			
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,7	6,4	6,2			
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	135	65	89			
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,8	3,3	4,1			
TURİZM						
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	946	1.223	297			
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,4	2,7	2,3			
MOTORLU KARA TAŞITLARI						
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,2	6,2			

Finlandiya'nın Sektörel Yapısı

Dünyada hangi sektörlerde lider?

Nüfusu: 5,5 milyon kişi

Milli Geliri: 271 milyar \$

Kişi başı Milli Geliri: 49 bin \$

Küresel Endekslerde Finlandiya

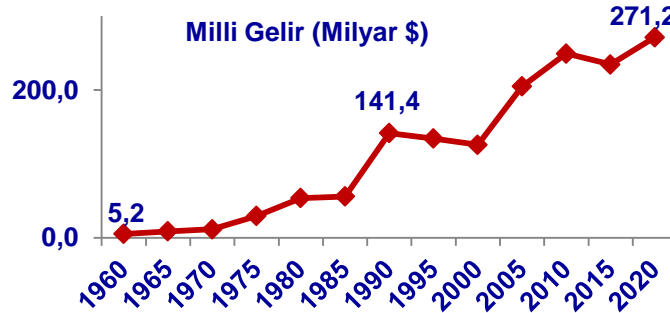
- + Cinsiyet Eşitliği Endeksinde 7./190
- + Küresel İnovasyon Endeksinde 7./132
- + Küresel Dijital Rekabet Endeksinde 10./63
- + PISA Değerlendirmesinde 10./72
- + Küresel Rekabet Endeksinde 11./141
- + İnsani Gelişmişlik Endeksinde 11./190
- + İş Yapma Kolaylığı Endeksinde 20./190

İHRACATTA YENİ ROTALAR

FİNLANDİYA

Dünyanın en yoksul ülkeleri sınıfındayken, güçlü ve saygın bir eğitim sistemi kurarak, “**Beyaz Zambaklar Ülkesi**” nitelendirmesiyle küresel ölçekte model olmak ve dünyanın en gelişmiş ülkeleri ligine yükselmek başarısına sahiptir.

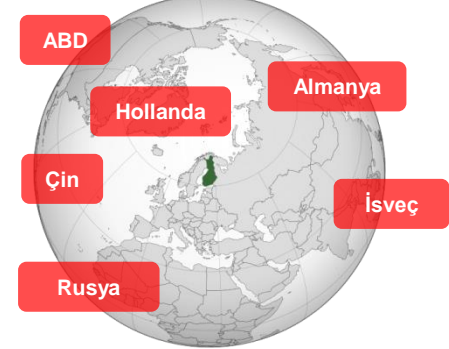
Finlandiya'nın Ticaret Yapısı

İhracatı → 66 milyar \$ İthalatı → 68 milyar \$

En çok ne ihraç ediyor? En çok ne ithal ediyor?

- Makina ve bilgisayar
- Kağıt ürünleri
- Elektrikli makineler
- Motorlu taşıtlar
- Mineral yakıtlar
- Demir-çelik
- Ahşap ürünleri
- Makina aksamaları
- Mineral yakıtlar
- Elektrikli makineler
- Motorlu taşıtlar
- Plastik ürünleri
- Eczacılık ürünleri
- Demir-çelik

Finlandiya'nın En Büyük Ticaret Partnerleri Kim?

Finlandiya'nın En Değerli Markaları

Finlandiya'ya

İhracat ve Yatırım Fırsatları

Türkiye'den firmalar Finlandiya'ya ne ihraç edebilir?

Potansiyel Sektörler

- İlaç ve kimya ürünleri
- Tarım ve hayvancılık ürünleri
- Demir-çelik ve metal ürünleri
- Makine ve aksamları
- Elektrik-elektronik ürünleri
- Ağaç ve orman ürünleri

Finlandiya'ya Ne İhraç Edilebilir? Ürün Örnekleri

Paslanmaz demir-çelik ürünleri

Petrol yağları ürünleri

Ses ve video kayıt cihazları

Cep/kol saatleri

Sıcak mamul demir-çelik

Hayvansal ürünler

Balık ürünleri

Ağaçlar-bitkiler

Elektronik aksamlar

Finlandiya'ya Ticaret ve Yatırım Fırsatlarının EN'leri

- Dünya çapında ekonomik ve toplumsal başarı örneği
- Çeşitlendirilmiş ve çok yönlü bir ekonomi
- Güçlü dijital ve teknolojik altyapı
- Endekslerdeki gücü
- Eğitimde dünyanın öncül ülkelerinden biri olması
- Temiz üretim-yeşil sanayi konusunda dünya liderliği

TÜRKİYE - FINLANDIYA EKONOMİK İLİŞKİLERİ

1924'te imzalanan dostluk anlaşması, ikili resmi ilişkilerin temelini oluşturmaktadır. AB süreci ve Finlandiya'nın Türkiye'nin AB üyeliğine destek vermesinin yanı sıra, 2015'te kurulan Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi, iki ülke arasındaki siyasi ve ticari ilişkileri pekiştirmiştir.

İKİLİ TİCARİ ANLAŞMALAR

Bölgesel Ticaret Anlaşması
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması

Türkiye – Finlandiya Ticaret Profili

2020 itibarıyla

Türkiye Finlandiya'ya 370 milyon \$ ihracat

Türkiye Finlandiya'dan 1,0 milyar \$ ithalat gerçekleştirdi.

Finlandiya'ya

en çok ne ihraç ediyoruz?

- Motorlu kara taşıtları
- Tekstil ürünleri
- Demir-çelik ürünleri
- Metal cevherleri
- Makinalar

Finlandiya'dan

en çok ne ithal ediyoruz?

- Kağıt ürünleri
- Atık-hurdalar
- Kimyasal maddeler
- Elektrikli makineler
- Plastik ürünleri

Yatırımda Fırsat Vaat Eden Endüstriler

Bilişim

Bio-ekonomi

Makinalar

Turizm

Kimyasal ürünleri

Sağlık

Temiz enerji

Finlandiya İhracat ve Yatırım Hakkında Daha Fazla Bilgi İçin

➤ T.C. Ticaret Bakanlığı Kolay İhracat Platformu (<https://www.kolayihracat.gov.tr/ulkeler/finlandiya>)

➤ Finlandiya İş ve Yatırım Ajansı (<https://www.businessfinland.fi/en/do-business-with-finland/invest-in-finland/invest-in-finland/>)

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim: arastirma@ebso.org.tr

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <http://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomik-bulten> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

Twitter

Instagram

Facebook

LinkedIn

Youtube

